

Καινοτόμες
Πρακτικές στην
ελληνική Δημόσια
Διοίκηση

Whistleblowing Platform

Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής Αναφορών (ν. 4990/2022)

Σύνοψη

Υλοποίηση ηλεκτρονικής πλατφόρμας υποβολής αναφορών, χρησιμοποιώντας ελεύθερο και ανοικτό λογισμικό, με σκοπό τη συμμόρφωση των φορέων του δημόσιου τομέα με την υποχρέωση καθιέρωσης εσωτερικών διαύλων αναφοράς, σύμφωνα με τα άρθρα 8 και 10 του νόμου 4990/2022 και της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας ως εξωτερικού διαύλου αναφοράς, σύμφωνα με το άρθρο 11 του ίδιου νόμου (whistleblowing platform).

Εισαγωγή

Ο νόμος 4990/2022 για την προστασία προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις ενωσιακού δικαίου, αποτελεί ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2019 (L 305) σχετικά με την προστασία των προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις του δικαίου της Ένωσης. Τα πρόσωπα που εργάζονται σε έναν δημόσιο φορέα ή που έρχονται σε επαφή με έναν

τέτοιο φορέα στο πλαίσιο των εργασιακών δραστηριοτήτων τους είναι συχνά αυτά που διαπιστώνουν ενδεχόμενη ή τετελεσμένη βλάβη για το δημόσιο συμφέρον, η οποία ανακύπτει στο πλαίσιο άσκησης των επαγγελματικών τους καθηκόντων. Προβαίνοντας σε αναφορές παραβιάσεων του ενωσιακού δικαίου που είναι επιβλαβείς για το δημόσιο συμφέρον, οι αναφέροντες συμβάλλουν καθοριστικά στην αποκάλυψη και την πρόληψη τέτοιων παραβιάσεων, καθώς και στη διασφάλιση της κοινωνικής ευημερίας, στην αποτελεσματική και ενιαία εφαρμογή του ενωσιακού δικαίου, στην τήρηση της αρχής της νομιμότητας, ιδίως από τους δημόσιους φορείς, αλλά και στην προάσπιση του ελεύθερου και ανόθευτου ανταγωνισμού.

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του νόμου 4990/2022, οι φορείς του δημόσιου τομέα έχουν την υποχρέωση καθιέρωσης εσωτερικών διαύλων αναφοράς για την παραλαβή, τη διαχείριση και την παρακολούθηση των αναφορών που τους υποβάλλονται και αφορούν σε παραβιάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου.

Σύμφωνα με το άρθρο 10 του νόμου 4990/2022, η εσωτερική αναφορά υποβάλλεται γραπτώς ή προφορικώς ή μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας προσβάσιμης και σε άτομα με αναπηρία, η οποία λειτουργεί στον διαδικτυακό τόπο του φορέα. Μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας, οι εργαζόμενοι ενός φορέα του δημόσιου τομέα μπορούν να αναφέρουν ανώνυμα με ασφάλεια και χωρίς τον φόβο αντιποίνων παράνομες συμπεριφορές και πρακτικές που λαμβάνουν χώρα εντός του οργανισμού.

Σύμφωνα με την εγκύκλιο με αρ. πρωτ. ΔΙΔΑΔ/Φ.69/231/οικ:8690/18-05-2023 (ΑΔΑ: 91ΟΚ46ΜΤΛ6-57Ω) του Υπουργείου Εσωτερικών, οι φορείς υποχρεούνται να παρέχουν στον αναφέροντα όλους τους ανωτέρω τρόπους υποβολής της αναφοράς. Η προστασία των προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις του ενωσιακού δικαίου ενισχύει την ακεραιότητα, τη λογοδοσία και την εμπιστοσύνη εντός του οργανισμού. Η ηλεκτρονική

πλατφόρμα υποβολής **εσωτερικών αναφορών** της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας λειτουργεί σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις στον παρακάτω ηλεκτρονικό σύνδεσμο:

(<https://intwhistle.aead.gr>).

Η Εθνική Αρχή Διαφάνειας, ως εξωτερικός δίαυλος αναφοράς, σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 4990/2022, είναι η αρμόδια Αρχή για την παραλαβή, τη διαχείριση και την παρακολούθηση των αναφορών που της υποβάλλονται απευθείας και αφορούν σε παραβιάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου. Η ηλεκτρονική πλατφόρμα υποβολής **εξωτερικών αναφορών** στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας τέθηκε σε παραγωγική λειτουργία στις 11 Αυγούστου 2023 (<https://extwhistle.aead.gr>).

Το έργο «Ανάπτυξη εξωτερικού διαύλου αναφοράς προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις ενωσιακού δικαίου (Whistleblowers)» της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης – NextGenerationEU.

Για την υλοποίηση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας (whistleblowing platform) χρησιμοποιήθηκε η εφαρμογή ελεύθερου λογισμικού και ανοικτού κώδικα Globaleaks (<https://www.globaleaks.org>).

Η συγκεκριμένη ηλεκτρονική πλατφόρμα αποτελεί ένα διαδικτυακό σύστημα παραλαβής και διαχείρισης αναφορών, μέσω του οποίου ενισχύεται η προστασία της εμπιστευτικότητας της ταυτότητας του αναφέροντος και κάθε τρίτου που κατονομάζεται στην αναφορά, καθώς και η μη ιχνηλασιμότητα της ταυτότητάς του αναφέροντος με τεχνικά μέσα, εμποδίζοντας την πρόσβαση μη εξουσιοδοτημένων προσώπων.

Η πλατφόρμα έχει σχεδιαστεί προκειμένου να δώσει τη δυνατότητα σε κάθε εργαζόμενο ενός φορέα να προβεί ανώνυμα, με ασφάλεια και εμπιστευτικότητα σε αναφορά

παράνομων συμπεριφορών και πρακτικών. Ο αναφέρων μπορεί να υποβάλει την αναφορά του μέσω ενός πολύ απλού και πλήρως παραμετροποιήσιμου ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου ανώνυμα ή επώνυμα. Εκτός από την φόρμα μπορεί να επισυνάψει και αρχεία παντός τύπου (αρχεία κείμενου, πολυμέσα) ή και να ηχογραφήσει ένα ηχητικό μήνυμα.

Με την υποβολή της αναφοράς δημιουργείται αυτόματα μια ασφαλής θυρίδα με ελεγχόμενη πρόσβαση μέσω κωδικού, η οποία χρησιμοποιείται για την υποστήριξη αμφίδρομης επικοινωνίας με τον χειριστή της αναφοράς, ειδικά στην περίπτωση που ο αναφέρων επιλέξει να παραμείνει ανώνυμος. Μετά την υποβολή ο αναφέρων λαμβάνει αυτόματη ενημέρωση στην οθόνη του για την επιτυχημένη υποβολή της αναφοράς, καθώς και έναν 16ψήφιο κωδικό με τον οποίο μπορεί να εισέλθει ξανά στην πλατφόρμα ανώνυμα και να ανταλλάξει μηνύματα με τον χειριστή της αναφοράς για την παροχή επιπλέον στοιχείων ή/και την ενημέρωσή του για την εξέλιξη της αναφοράς. Με αυτό τον τρόπο παρέχεται η δυνατότητα στον χειριστή της αναφοράς να διατηρήσει ανοιχτό δίαυλο επικοινωνίας με τον αναφέροντα, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την ανωνυμία του τελευταίου.

Tor Browser

Αναφορικά με την αυθεντικοποίηση, πέραν της πρόσβασης του αναφέροντα μέσω HTTPS, υπάρχει και η δυνατότητα πρόσβασης στην εφαρμογή αποκλειστικά μέσω TOR browser, έτσι ώστε η πλατφόρμα να είναι πολύ λιγότερο εκτεθειμένη σε κινδύνους ασφάλειας.

*Κλεάνθης Νόου
Εθνική Αρχή Διαφάνειας

Καινοτόμες
Πρακτικές
στην ελληνική
Δημόσια Διοίκηση